

ΠΕΡΙ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Οἱ γεωργοὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν ἔχουσιν ἐποχὰς ἀναπαύσεως ὡς ἐν ψυχροτέροις κλίμασιν, τὸ κλίμα ἐν πάσαις σχεδὸν ταῖς γυνάϊαις, τῆς χώρας εἶναι τοσοῦτον γλυκὺ τῶν χειμῶνα ὥστε δύνανται νὰ σπεύρωσι τὰ δυσκολώτερα σπαρτά. Μείγα μέρος τῶν γαιόκτημόνων, δὲν εἶναι ἐργάται, διότι τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν καλλιεργητῶν τοῦ τεύου, τῆς μετάρξης, τοῦ ὀρυζίου, καπνοῦ καὶ σακχάρου δύνανται νὰ μισθώσωσιν ἐργάτας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Πᾶς σχεδὸν γεωργὸς δύναται ν' ἀναγινώσκῃ γράφῃ καὶ νὰ κρατῇ τοὺς λογαριασμούς του. Ἀποστέλλει τοὺς υἱοὺς του εἰς τι σχολεῖον νὰ ἐκμάθωσι τὰς ἀναγκαίας γνώσεις αἱ δὲ θυγατέρες του διδάσκονται μουσικὴν καὶ βαπτικὴν κατ' οἶκον. Ἡ καλλιέργεια τῶν ἀγρῶν γίνεται μέχρι τοῦδε διὰ ἐργασίας χειρῶν. Ἀρίστρον σπανίως φαίνεται τὰ ἐννεήκοντα ἔννεα λοιπὸν ἑκατοστὰ τῆς ἐργασίας γίνονται διὰ τῶν χειρῶν. Τὸ 1878 ὁ ἀριθμὸς τῶν γεωργῶν, εἰς πληθυσμὸν 35,000,000, ἦτο περὶ τὰ 15,500,000 ἐξ ὧν 7,000,000 ἦσαν γυναῖκες· ἀλλ' ἐπειδὴ μέρος τούτων, καταγίνονται εἰς οἰκτικὰ ἔργα, οἷον τὸ ὑφαίνειν πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων, μόνον δύο ἕως τρία ἑκατομύρια γυναικῶν ἀσχολοῦνται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἀγροῦ. Ἡ ἔκτασις τῆς καλλιεργουμένης ἐνεστώτως γῆς ἐν ὀλοκλήρῳ τῇ αὐτοκρατορίᾳ ἦτο τὸ 1875 περὶ τὰ 36,000,000 στρέμματα, ὥστε ἡ γῆ ἀναλογεῖ εἰς 6 στρέμματα κατὰ κεφαλὴν. Δύο σπαρτὰ συγκομίζονται κατ' ἔτος, ὥστε ἡ παραγωγικὴ δύναμις τῆς ἐκτάσεως εἶναι διπλασία τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνω μνησθέντων στρεμμάτων.

Ὁ μισθὸς ἐνὸς γεωργοῦ εἶναι περίπου δραχ. 240 κατ' ἔτος μετὰ τροφῆς ἄνευ δὲ τροφῆς δραχ. 300. Ἡμερομίσθιον δίδεται οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 90—120 λεπτῶν. Ἡ ἐργασία τῶν γυναικῶν εἶναι πολὺ εὐθηνότερα. Ὑγιεῖς καὶ ἰσχυραὶ γυναῖκες μισθοῦνται εἰς οἰκίας ἢ ἀγροὺς πρὸς 48—60 δραχ. κατ' ἔτος μετὰ τροφῆς ἄνευ δὲ τροφῆς ἀπὸ 150—180 δραχμάς, ἡμερομίσθιον δὲ δίδεται εἰς αὐτάς οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 60—90 λεπτῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὥρων τῆς ἐργασίας δὲν υπερβαίνει κατὰ μέσον ὅρον τὰς 9 ὥρας. Ὁ Ἰάπων μεταχειρίζεται τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐργάτας μετὰ μεγάλης εὐμενείας. Εἰς τὴν συνήθη καλλιέργειαν δὲν χρειάζεται ἐπιτήδειος ἐργάτης ἀλλ' εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ τεύου, τῆς μετάρξης καὶ τοῦ σακχάρου, ἐπιδεξιότης καὶ πείρα ἀπαιτοῦνται, καὶ πληρόνονται ἀδρότερον, ἢτοι διπλασίως τοῦ συνήθους μισθώματος.

Ἡ τροφή τοῦ ἀγρότου συνίσταται σχεδὸν καθολικῆριαν ἐκ λαχανικῶν, πρὸ πάντων ὀρυζίου. Ἐν τισὶ διαμερίσμασι τὸ ὀρυζιον ἔχει πολλὴν τιμὴν, μόνον δὲ κριθὴν καὶ ἕτερα ὀσπρία μεταχειρίζονται. Σπανίως ὁ ἐργάτης δύναται νὰ φάγῃ ἐν ὧν ἢ ὀρνίθιον καὶ εὐθηνὸν ἰχθύν, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν μόνον ἐκ λαχάνων τρέ-

φεται. Ἡ θρησκεία, τὰ ἔθιμα, ἡ δεισιδαιμονία καὶ ἡ ἀξία ἐμποδίζουσι τὴν χρῆσιν ζωϊκῆς τροφῆς.

Ἡ ἐνδυμασία τοῦ ἀγρότου τὸ θέρος εἶναι ὀλίγον τι πλεῖστον ἢ ὅσον ἡ φύσις ἔδωκεν αὐτῷ ἐλθόντι εἰς τὸν κόσμον· τὸν χειμῶνα βαμβακερὸν ἐνδυμα φέρεται, μετ' ἀχύρινα ἢ ξύλινα ὑποδήματα. Ὀλοκληρὸς ἡ ἐνδυμασία τοῦ ἔτους δὲν κοστίζει πλεῖστον τῶν 24 ἢ 30 δραχμῶν.

Διάφοροι ἑορταὶ κατ' ἔτος ἐπιτρέπονται οἷον θρησκευτικαὶ καὶ οἰκογενειακαί. Ὅταν εἰς ἀνὴρ μετὰ τῆς συζύγου τοῦ ἐργάζεται ἀντὶ ἐτησίου μισθώματος λαμβάνουσι περὶ τὰς 450 δραχ. κατ' ἔτος. Ἐκ τούτων ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ 48—60 δραχ. δι' οἰκίαν περιέχουσαν δύο ἢ τρία μικρὰ δωμάτια, καὶ ν' ἀγοράζῃ ἐνδύματα δι' οἰκογενεῖαν συνισταμένην ἐκ τεσσάρων ἢ πέντε ἀτόμων, ἀνερχομένης τῆς ἀξίας εἰς περίπου δραχ. 120. Θὰ ἔχῃ μικρὸν κήπον ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἐξ οὗ τὸ ἡμισυ τῆς ζωοτροφίας του παρέχεται, ὀλίγα ὀρνίθια καὶ νήσσι, ἐπιστατούμενα παρὰ τῶν παίδων, παρέχουσι τὰ μέσα πρὸς ἀγορὴν πολλῶν ἀντικειμένων ἀνάγκης ἢ κοσμήσεως κατὰ τὰς ἑορτάς· παῖς ἕξ ἢ ἐπτά ἐτῶν ἡλικίας, φέρων ἴσως βρέφος ἐξ ἑκμήνου ἡλικίας ἐπὶ τῆς ράχews του, θὰ συνάξῃ ξηρὰ χόρτα ἢ ξύλα χρησιμεύοντα πρὸς καῦσιν, διὰ μεγάλης δὲ λιτότητος περὶ τὴν τροφήν καὶ μάλιστα φροντίδος περὶ τὴν ἐνδυμασίαν, κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εὐρίσκει ὅτι διετήρησε τὴν οἰκογενεῖάν του, ὅτι διήλθε πολλὰς χαρμοσύνης ἑορτάς καὶ ἔχῃ ὀλίγα χρήματα φυλαγμένα διὰ τὰς ἀνάγκας του.

Ὁ φόρος τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν χθαρμαλῶν ποτιστικῶν γαιῶν πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ὀρυζίου εἶναι 30 δραχ. ἀνὰ τρία στρέμματα· ἡ ἀξία κατὰ μέσον ὅρον τοιαύτης γῆς ἀνέρχεται εἰς 1200 δραχ. κατὰ 3 στρέμματα. Ὁ ἑγγειος φόρος ἐπομένως ἀνέρχεται εἰς 2 1/2 τοῖς ἑκατόν· καὶ αὕτη εἶναι ἡ τῆς κεντρικῆς κυβερνήσεως φορολογία· χάριν τοπικῶν ἀναγκῶν φόρος εἰσπράττεται ἡμισυ τοῖς ἑκατόν· ὥστε ἐν συνόλῳ ὁ φόρος ἀνέρχεται εἰς 3 τοῖς ἑκατόν.

Ἡ κατὰ μέσον ὅρον παραγωγή τῆς παραγούσης ὀρυζαν γῆς εἶναι περὶ τὰς 240 δραχ. κατὰ τρία στρέμματα. Δώδεκα ἕως δεκαπέντε στρέμματα πεδινῆς γῆς ἀποτελοῦσιν ἱκανὴν περιουσίαν δι' ἐν πρόσωπον. Αὕτη μετὰ τρία ἕτερα στρέμματα ὀρεινῆς γῆς ἐνθα χορταρικά φυτεύονται, καὶ ὀλίγη δασώδης γῆ πρὸς ζυλείαν, καύσιμον ὕλην καὶ χόρτον πρὸς βόσκησιν τοῦ ἵππου, διατηρεῖ τὴν οἰκογενεῖαν πληρώνει τοὺς προσλαμβανομένους ἐργάτας καὶ ἀρίνει καὶ ἐτήσιον μικρὸν περισσεύμα.

Αἱ κατοικίαι τῶν καλλιεργητῶν τοῦ ὀρυζίου, τῆς μετάρξης καὶ τοῦ τεύου εἰσὶν αἱ καλλίτεραι πασῶν τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀγροτικῶν οἰκίῶν. Ἡ οἰκία ἔχει πολλάκις περὶ τοὺς 30—40 τετραγωνικοὺς πόδας, συνήθως ἐν πάτωμα, καὶ πέντε ἢ ἕξ δωμάτια ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν χρησιμεύει ὡς αἵθουσα ὑποδοχῆς.

Τὸ ὀρυζιον παράγεται καὶ εἰς τὰς ἐξήκοντα ἐπαρ-

χίας τῆς Ἰαπωνίας. Ὀλόκληρος ἡ καλλιεργουμένη ἔκτασις τὸ 1878 ἦτο περὶ τὰ 19,500,000 στρέμματα, καὶ ἡ παραγωγή ἀνῆρχετο εἰς 180,000,000 κοιλὰ. Ὀλόκληρος δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν, ὡς ἐξετέθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν τὸ 1878 ἦτον 1,215,160,500 δραχμάς.

Σίτος παράγεται εἰς πάντα τὰ μέρη τῆς αὐτοκρατορίας· ἡ παραγωγή τὸ 1878 ἦτο 38,000,000 κοιλὰ ἀξίας 114,000,000 δραχμῶν. Τὸ κλίμα καὶ τὸ ἔδαφος εἰσὶ πανταχοῦ πρόσφορα πρὸς καλλιέργειαν τῆς κριθῆς. Ἡ παραγωγή τὸ 1878 ἦτο 60,000,000 κοιλὰ ἀξίας 216,000,000 δραχμάς. Ἡ ἀξία τῶν λαχανικῶν καὶ ὀσπρίων ἀνέρχεται εἰς 114,000,000 δραχ.

Ὁ καπνὸς παρήχθη εἰς τὸ ποσὸν 90,000,000 λίτρων ἀξίας 48,000,000 δραχ. μέγα μέρος αὐτοῦ ἐξάγεται εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ Γερμανίαν. Ἡ ποιότης εἶναι κατωτέρα καὶ ἡ τιμὴ μικρὰ ὅση μέρει ὅμως βελτιοῦται.

Ἡ καλλιέργεια τοῦ τεύου εἶναι ἡ σημαντικωτέρα καὶ ἐπικερδესτέρα πασῶν τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ βιομηχανιῶν, τὸ φύλλον δ' αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἐν τῶν σημαντικωτέρων ἀντικειμένου τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου. Ἡ παραγωγή τὸ 1878 ἀνῆλθεν εἰς 60,000,000 λίτρας. Ὁ καλλιεργητὴς τοῦ τεύου εἶναι ὁ μᾶλλον εὐπορὸς τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀγροτῶν.

Τὸ καλλίτερον τέιον φύεται ἐπὶ τῶν λόφων, προφυλαγμένων ἐκ τῶν ἀνέμων τῆς θαλάσσης, διότι αὗτοι καθιστῶσι τὸ φύλλον ξηρὸν καὶ κακόχυμον. Ἡ συλλογὴ τοῦ τεύου γίνεται διὰ γυναικῶν καὶ κορασίων καὶ δεῖται προσοχῆς. Κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τὸ τέιον δίδει ἐργασίαν εἰς μέγαν ἀριθμὸν ξυλουργῶν πρὸς κατασκευὴν κιβωτίων τυπογράφων καὶ λιθογράφων πρὸς κατασκευὴν ἐπιγραφῶν, οἵτινες πληροῦνται ὡς ἐπιτήδειοι μηχανικοί. Ἡ ἔκτασις τῆς γῆς πρὸς καλλιέργειαν τεύου αὐξάνει ὁσημέραι ἐπεὶ δὲ ὑπάρχουσι πολλοὶ λόγοι καὶ πεδιάδες κατάλληλοι πρὸς τὴν καλλιέργειαν ταύτην, ἔτι δὲ οὐδόλως διατελοῦσιν ἄνευ κατόχου, θέλει αὐξήσει ἐφόσον ὑπάρχει ξένη ζήτησις· φαίνεται δὲ ὅτι τὸ προῖόν τοῦτο εἶναι τὸ μόνον τὸ ὁποῖον δύναται νὰ παράσχω ἐργασίαν εἰς αὐξοῦντα ἐργατικὸν πλῆθος μὲν. Ἡ συνήθεια τοῦ νοθεύειν τὸ τέιον, ὅμως, διὰ τινῶν φύλλων αὐξάνει ὁσημέραι καὶ δύναται νὰ ζημιώσῃ τοὺς παραγωγούς, ἐὰν μὴ προληφθῇ, διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ζήτησεως.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'. — ΦΥΤΑ

ΚΕΦ. ΚΣ'.

Ἐκ τοῦ χυμοῦ τῶν δένδρων διάφορα κατασκευάζοντα πράγματα, σάκχαρι, κόμμι, φάρμακα, καὶ ἄλλα λίαν χρήσιμα, οἶον, χρώματα κτλ.

Ὁ χυμὸς κυκλοφορεῖ διὰ σωλήνων, δι' ὧν ἀνέρχεται

καὶ κατέρχεται οὗτος· ὁ ἀνερχόμενος χυμὸς περιέχει πολὺ ὕδωρ ἐν αὐτῷ· πολὺ μέρος τοῦ ὕδατος τούτου καταναλίσκεται, ὅταν ὁ χυμὸς διέλθῃ διὰ τῶν φύλλων, ὥστε ὁ κατερχόμενος χυμὸς περιέχει ἐλάχιστον ἐν αὐτῷ ὕδωρ, τότε δὲ καθίσταται χρησιμότερος καὶ κατέρχεται μέχρις αὐτῶν τῶν ριζῶν, ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἐξητμισμένου χυμοῦ κατασκευάζεται ὁ φλοιὸς τοῦ δένδρου.

Ὡς ἄλλοτε εἴπομεν τὰ φύλλα συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ δένδρου· τοῦτο δὲ συμβαίνει, διότι ἐὰν μὴ ὁ χυμὸς ἀνέλθῃ εἰς τὰ φύλλα δὲν καθαρίζεται, ὅπως καταστῇ χρήσιμος εἰς τὰς ἄλλας χρήσεις τοῦ δένδρου.

ΚΕΦΑΛ. ΚΖ'.

Ἕνρος καὶ θάνατος τῶν φυτῶν.

Ὅταν ἐπέλθῃ τὸ ψῦχος, τινὰ τῶν φυτῶν θνήσκουσι, καὶ ἄλλα ὑπνώττουσι διαρκούντος τοῦ χειμῶνος. Φυτὰ τινὰ πάντοτε θνήσκουσι τὸ φθινόπωρον. Ὁ στόχος θνήσκει, καὶ ἄλλα. Ὅπως τὰ φυτὰ ταῦτα τὰ ἔχομεν καθ' ἕκαστον ἔτος, φυλάττομεν τινὰς τῶν σπόρων, ὅπως θέσωμεν τοὺτους ἐν τῷ ἔδαφει κατὰ τὴν ἀνοιξιν. Ἀλλὰ τινὰ τῶν φυτῶν κοιμῶνται τὸν χειμῶνα. Παρατηρήσατε τὸ δένδρον· οἱ κλάδοι αὐτοῦ εἰσὶ πάντες γυμνοί· φαίνεται ὥσαντι μὴ εἶχε ζωὴν ἐν αὐτῷ· ἀλλ' ὑπάρχει ἐν αὐτῷ ζωὴ καὶ θέλει καταδειχθῇ τὴν ἐπομένῃ ἀνοιξιν· ἡ ζωὴ του καθεύδει, ἀκριβῶς ὡς εἶναι ἐν τῷ σπόρῳ πρὶν ἢ τεθῇ ἐν τῷ ἔδαφει. Ὁ χυμὸς του διατελεῖ ἐν ἡσυχίᾳ ἐν τοῖς σωλήσι. Τὰ στόμια ἐν ταῖς ρίζαις ἐσταμάτησαν τὴν ἐργασίαν των. Οἱ κάλυκες ἐπὶ τοῦ δένδρου κοιμῶνται ἐν ταῖς χειμεριναῖς αὐτῶν κοιτίσιν. Ὁ χειμὼν τοὺς ναναρίζει, ἀλλ' οὐδέποτε τοὺς ἐξυπνεί. Ὅποση ζωὴ καθεύδει ἐν τῷ δένδρῳ ἐκείνῳ! Οἱ κάλυκες εἰσὶ πάντες ἐκεῖ, οἵτινες θέλουσι παραγάγει πᾶν ὅ,τι βλέπατε τὸ θέρος· καλύπτονται ἐκ τοῦ ψύχους διὰ τῶν χειμερινῶν αὐτοῦ ἐνδυμάτων. Οἱ μικροὶ κάλυκες εἰσὶν ἡσυχοὶ ἀλλὰ ζῶσιν· χρειάζονται μόνον θερμὸν ἥλιον νὰ κάμῃ αὐτοὺς νὰ δεῖξωσιν αὐτήν. Ἀμα ὡς ἡ ἀνοιξὶς ἐπιστῇ ἀρχίζουσι νὰ φουσκῶνωσιν, ἀνοίγουσι δὲ ἀμέσως τὰ ἐπανωφόριά των καὶ ἀρχίζουσι τὴν ἐργασίαν ὅπως ποιήσωσι φύλλα καὶ ἄνθη καὶ καρπούς. Πολλὴν ἐργασίαν πράττουσι μετὰ τὸν χειμερινὸν αὐτῶν ὕπνον.

Φυτὰ τινὰ θνήσκουσι ὁλοσχερῶς, αἱ ρίζαι ὅμως αὐτῶν ζῶσι καθ' ὅλον τὸν χειμῶνα. Ἡ ζωὴ ἐν ταῖς ρίζαις ταύταις κοιμᾶται· τὰ μικρὰ αὐτῶν στόμια δὲν ἀπορροφῶσι χυμὸν. Ὅποση ζωὴ καθεύδει τὸν χειμῶνα κεκαλυμμένη ὑπὸ τὴν γῆν!

Τί νομίζετε ὅτι γίνονται τὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα πίπτουσι, καὶ τὰ φυτὰ τὰ ὁποῖα θνήσκουσι τὸ φθινόπωρον; Δὲν χάνονται· καταρρέουσι καὶ γίνονται μέρος τῆς γῆς. Πλεῖστον μέρος τῆς γῆς, τὸ ὁποῖον πατοῦμεν, ἦτο ποτὲ φύλλα καὶ ἄνθη. Αἱ ρίζαι δὲ ἀπομυζῶσι χυμὸν ἐξ αὐτῆς, ὅπως ποιήσωσι τὰ αὐτὰ